

УДК

ББК

Международное сотрудничество в образовании в условиях глобализации: сборник научных статей участников международной конференции «Международное сотрудничество в образовании в условиях глобализации» (Алушта – Форос, 13-15 сентября 2012 г.). – Симферополь, 2012. – Вып. 1. – 493 с.

Редакционная коллегия:

Барсуков Н.П. – доктор медицинских наук, профессор

Богданович Г.Ю. – доктор филологических наук, профессор

Николаи Г.Ю. – доктор педагогических наук, профессор

Локшина Е.И. – доктор педагогических наук, профессор

Чуян Е.Н. – доктор биологических наук, профессор

Для преподавателей, аспирантов, научных работников и руководящих работников образования и учебных заведений.

Статьи подаются в редакции авторов.

Рекомендовано к печати Научно-методическим советом Таврического национального университета имени В.И.Вернадского (протокол № 4 от 21.06.2012 г.).

© Таврический национальный университет имени В.И.Вернадского, 2012

Содержание

1. Babić Nada Globalization, postmodernism and values of education
2. Баринов Э.Ф., Сулаева О.Н., Делий В.Ю., Гатина Е.И., Прилуцкая И.А. Оптимизация системы управления процессом обучения: от концепции к реализации в рамках теоретической дисциплины
3. Барсуков Н.П., Брусиловский А.И., Шаповалова Е.Ю. Эмбриональный гистогенез и его динамика в процессе индивидуального развития, включая старение и болезни: особенности преподавания врачам и студентам разных курсов
4. Бугасова Наталя Проблеми вищої освіти іммігрантів у Швеції
5. Vasylyshyna N.M. Innovative current communicative approach English for specific purposes tutoring methodology to future tourism expert
6. Ващенко Л.С. Новая редакция державних стандартів базової та повної загальної середньої освіти – крок на шляху до компетентісної освіти
7. Гавриленко Ю.М. Инновационный потенциал образовательных проектов, внедряемых в учебных заведениях АР Крым
8. Гафнер В.В. Формирование культуры безопасности в российских диссертационных исследованиях (педагогические науки)
9. Георгиади А.А. К вопросу о применении медиа-образовательных технологий в преподавании филологических дисциплин в Украине и за рубежом
10. Герасимова О.В. Активізація пізнавальної діяльності молоді професійно-технічних навчальних закладів: сучасний аспект
11. Геращенко С.Б., Дельцова О.І. Виховання студента-медика як особистості на фундаментальних кафедрах із урахуванням глобалізаційних впливів
12. Горовец В.М. Организация самостоятельной работы в изучении дисциплин, направленных на формирование культуры безопасности
13. Гринева М.В., Дьяченко-Богун М.Н. Педагогические условия природоохранного воспитания старшеклассников в общеобразовательных учебных заведениях

14. Gulivets N.A. Using learners' cultural heritage in language teaching
15. Давидова В.Д. Використання шведського досвіду неформальної освіти дорослих в Україні: реалії і перспективи
16. Долгова Н. О. Європейський вектор модернізації фізичного виховання та студентського спорту в польських університетах
17. Дыгало А.Н. Интерактивное обучение в сфере гражданской защиты: новые подходы
18. Єфімова В.М. Питання здоров'язбереження у професійній підготовці майбутніх учителів у зарубіжних країнах
19. Заблоцька Л. М. Стандартизація змісту початкової освіти у Великій Британії
20. Завгородня Т.К. Співпраця українських і зарубіжних науковців як умова оптимізації історико-педагогічних досліджень
21. Заячковський В. М. Управління регіональним розвитком: переваги візуалізації даних моніторингу інформаційних систем
22. Зданюк Т.В. Німецький досвід реалізації освітніх реформ у вищій школі
23. Зинкович И.И., Сулаева О.Н., Баринов Э.Ф. Подготовка научно-педагогических кадров в аспирантуре: реалии и проблемы
24. Золотова С.Г., Дядечко А.М. Про організацію процесу навчання іноземної мови викладачів немовних спеціальностей для викладання предметів іноземним студентам
25. Irović Stanislava Ethics scientific research as a component of students' methodological competency
26. Ісаєва С.Д. Біографічне дослідження життєвого шляху американського вченого – гуманіста Томаса Гордона
27. Києнко-Романюк Л.А. Дебатна методика як імператив соціальної адаптації та засіб розвитку критичного мислення молоді
28. Кнодель Л.В. Будущие вызовы в европейском образовательном пространстве
29. Кобзева Н.А. О тенденциях в обучении иностранному языку в техническом вузе
30. Куимова М.В. О синдроме эмоционального выгорания в профессиональной деятельности педагога

31. Кульчицька О.В. Міжнародна співпраця України з ЮНЕСКО у сфері освіти: досвід, проблеми, пошуки рішень
32. Левчик І.Ю. Формування в майбутніх психологів компетенції у діалогічному мовленні
33. Leonas L., Vitkus A., Valančiūtė A. Innovations in medical curriculum in lithuanian university of health sciences: introduction of problem based learning
34. Макаричева Г.О. Оцінка індивідуально-особистісних якостей студентів на практичних заняттях з БЖД як фактор формування особистості безпечного типу.
35. Митник М.Н. Професійно-деятельностный аспект иноязычных презентаций туристического содержания.
36. Муқан Н.В. Дослідження професійного розвитку вчителів загальноосвітніх шкіл у системах неперервної педагогічної освіти Великої Британії, Канади, США: методологічний аспект
37. Ніколаї Г.Ю. Теоретичні основи інтеркультурної мистецької освіти: європейський вимір
38. Пелепчук О.С. Особенности физического развития 17-летних девушек в одесском регионе
39. Повалій Т.Л. Науковий простір хореографічної освіти в республіці Польща
40. Pustelnyk Lyudmyla Media competence in American higher education
41. Регейло І.Ю. Психосоціальні аспекти європейського нагляду за докторськими програмами.
42. Рідей Н., Паламарчук С., Шофолов Д. Управління якістю у сфері освіти: міжнародні стандарти України і США.
43. Рубан Л.М. Життєвий шлях американського педагога-реформатора Джона Холта (1923-1985 рр.) у вимірах гуманістичної педагогіки і психології
44. Самойлова Н.В., Шигимага О.А. Програма семінарів з питань здоров'язбереження для студентів з вадами зору
45. Святохо Е.А. Исследовательская деятельность учащихся как открытая образовательная среда
46. Скоромная Н.Н. Ролевая игра как средство повышения качества обучения студентов

47. Собченко О.М. Організаційно-методичні рекомендації щодо діагностики та корекції психологічного стресу в системі розвивального навчання, її значення у соціалізації особистості
48. Соколович-Алтуніна Ю.О. Модернізація змісту підготовки фахівців-аграріїв у Польщі та Україні: порівняльний аналіз
49. Терьохіна Н.О. Розвиток народної освіти в США в кінці XIX століття
50. Толок І.В. Досвід формування психолого-педагогічної компетентності військових фахівців в арміях провідних країн світу
51. Топорівська Я.В. Модель технології підготовки майбутнього вчителя музики до використання компю'терних технологій у професійній діяльності
52. Федчишин Надія Цінність гербартіанської педагогіки у спектрі педагогічних теорій
53. Філіппенко Н.А. Ідеї інтеграції в ранньошкільній освіті в Польщі
54. Чередніченко Г.А., Ковальчук О.С. Формування іншомовної комунікативної компетенції студентів засобами мультимедіа
55. Чугай О.Ю. Ключевые компетентности педагогов для взрослых в США
56. Шеверун Надія Освітня політика уряду ФРН із забезпечення якості загальної середньої освіти
57. Stompel G.A. Postgraduate comparative education theory under globalization
58. Шмалей С.В. Інтеграційні процес в освіті глобалізованого світу
59. Юр'єва К.А. Міжнародний контингент студентів університету як середовищний фактор особистісно-професійного становлення майбутніх педагогів
60. Янцев А.В., Кириллова А.В., Панова С.А. Реакции сердечно-сосудистой системы студентов в игровой деятельности с компьютером
61. Яцкова Л.П. Подготовка будущих специалистов в сфере туризма к здоровьесберегающей деятельности

ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ В АРМІЯХ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ

У статті проаналізовано й узагальнено досвід формування психолого-педагогічної компетентності військових фахівців зарубіжних армій та визначено його позитиви, що можуть слугувати орієнтирами для удосконалення військової освіти в Україні.

Ключові слова: психолого-педагогічна компетентність військових фахівців, армії провідних країн світу, військова освіта.

Толок І.В. Опыт формирования психолого-педагогической компетентности военных специалистов в армиях ведущих стран мира. В статье проанализирован и обобщен опыт формирования психолого-педагогической компетентности военных специалистов зарубежных армий, определены его позитивы, которые могут служить ориентирами для усовершенствования военного образования в Украине.

Ключевые слова: психолого-педагогическая компетентность военных специалистов, армии ведущих стран мира, военное образование.

Tolok I.V. The experience of shaping psychological and pedagogical competences of military officers of leading countries of the world. The author analyzes and sums up the experience of shaping foreign military officers' psychological and pedagogical competence and singles out its positive features that can be used as guidelines for improvement of military education in Ukraine.

Key words: military officers' psychological and pedagogical competence, armies of the leading countries, military education.

Ефективність діяльності офіцерів значною мірою визначається їх вмінням творчо використовувати як вітчизняний, так і світовий досвід підготовки військ. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах розвитку Збройних Сил України на сучасному етапі.

Результати порівняльного аналізу засвідчують, що системи підготовки військових фахівців в провідних арміях світу мають багато спільного, оскільки співпадає їх головна мета, яка пронизує всі елементи цих систем, додаючи їм цілісності та автономності. Головна мета полягає в тому, щоби сформувати і розвинути особистість військовослужбовця як громадянина-патріота своєї країни і як воїна-професіонала, що постійно прагне до самовдосконалення.

Базою військової освіти провідних країн світу є “концепція самореалізації особистості” [1-7] у процесі підготовки офіцерських кадрів. Безпосереднім її втіленням є практика підготовки військових фахівців за індивідуалізованими навчальними планами (у межах визначених освітніх стандартів).

Головною умовою ефективності підготовки офіцерів є її націленість на розвиток творчого мислення. “У нинішній час, – відзначає військовий теоретик У.Р.Річардсон, – професорсько-викладацький склад прагне підтримувати таку атмосферу, що сприяє тому, щоб слухачі постійно думали, висловлювали свої думки, вільно викладали свої ідеї та застосовували встановлені принципи і концепції під час спеціальних навчань” [5, с. 21].

Як така дефініція “психолого-педагогічна компетентність” в різних країнах не використовується. А під готовністю до управління, навчання й виховання розуміють: в США – високий рівень лідерських якостей та цінностей, в Німеччині – внутрішнє керівництво, в Росії – акме-педагогічну підготовку.

Метою нашої статті є узагальнення досвіду формування психолого-педагогічної компетентності військових фахівців в арміях провідних країн світу.

Формування психолого-педагогічної компетентності проходить в загальній системі формування військово-професійних якостей офіцера. Вимоги до них закріплені в системі показників військової кваліфікації, що розглядається військовим командуванням як інструмент, котрий сприяє зростанню професійної майстерності офіцерів.

На думку фахівців Міністерства оборони США, військові дисципліни у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) не повинні перевищувати 15% від загального обсягу навчальних годин. Вважається, що випускник ВВНЗ повинен бути, в першу чергу, високоінтелектуальним, високоосвіченим офіцером, за багатьма параметрами переважати випускника будь-якого з престижних цивільних університетів. Такий офіцер здатний

швидко освоїти обрану військово-облікову спеціальність, прибувши у війська. Тому на гуманітарні дисципліни у ВВНЗ США відводиться до 50% навчального часу на першому курсі і до 60% – на другому. Офіцери поглиблено вивчають політику, історію, психологію, правознавство, соціологію, світову культуру, основи військового керівництва, політекономію, логіку, філософію, расову теорію, теорію лідерства, літературу, теологію, мистецтво, іноземні мови та ін. Вивчення широкого кола питань суспільно-гуманітарних дисциплін передбачає статус офіцера професійної армії як основного “вихователя й організатора”.

У ВВНЗ провідних армій світу навчальні дисципліни гуманітарного блоку відносяться до основних навчальних дисциплін, вивчення яких дозволяє оволодіти необхідними знаннями й уміннями, що підвищують рівень психолого-педагогічної компетентності командного складу.

Досвід формування психолого-педагогічної компетентності військових фахівців в армії США ґрунтується на індивідуалізації навчання слухачів. Основними формами і методами індивідуальної професійної підготовки у Збройних Силах США виступають:

- вивчення альтернативних (вибраних за бажанням) предметів, обсяг яких складає 30-40 % від обов’язкових дисциплін;
- виконання індивідуальних завдань, розроблення проектів;
- т’юторство в малих групах (на т’ютора-наставника, в ролі якого може бути викладач, аспірант або старшокурсник, покладається надання допомоги тим, хто навчається, в засвоєнні матеріалу і розвитку індивідуального стилю мислення;
- впровадження в педагогічний процес активних форм і методів навчання (аналіз конкретних ситуацій, ділові ігри, симпозиуми), що реалізуються з опорою на діалогічність і зі значною перевагою практичних занять;
- періодичне перекомплектування груп з метою збереження однорідного навчального показника;

➤ активне використання у ВВНЗ США рейтингової системи оцінювання знань, навичок і вмінь тих, хто навчається.

Стосовно періодичного перекомплектування груп зауважимо, що сучасна концепція підготовки офіцерів США, Великої Британії, Німеччини, Росії та інших країн ґрунтується на навчанні слухачів (курсантів) в малих групах. Оптимальною вважається навчальна група у кількості 10-12 чоловік. Критерії її підбору – здібності тих, хто навчається. На думку фахівців постійне переміщення з однієї групи в іншу з метою збереження однорідного навчального показника надає більше можливостей для підвищення рівня знань курсантів і слухачів та дострокового закінчення ВВНЗ тим, хто входить у найбільш сильні за успішністю навчальні групи. У той же час, вони відзначають, що такий підхід до організації педагогічного процесу часто формує у тих, хто навчається, індивідуалізм та завдає певної шкоди корпоративному духу [5, с. 25];

Стосовно активного використання у ВВНЗ США рейтингової системи оцінювання знань, навичок і вмінь зауважимо, що в кожній військово-обліковій спеціальності за допомогою методів хронометражу та експерної оцінки виділені базові навички, які складають дві основні групи: 1) суспільні навички; 2) навички по спеціальності. Всередині груп навички поділяються по “рівням кваліфікації” [7, с. 10].

Чітким за змістом є блок, спрямований на формування психолого-педагогічної компетентності. Вивчаються: “Поведінка офіцера”, “Військовий професіоналізм та етика”, “Офіцерські традиції та державні цінності”, “Загальнолюдський етикет”. На думку експертів, близько 18-20 відсотків навчального часу приділяється в тому чи іншому вигляді спрямованості безпосередньо на формування лідерських якостей та цінностей. Це значно вище, ніж у ВВНЗ Збройних Сил України.

Офіційні документи вимагають від командирів та науково-педагогічних працівників, щоби зміст підготовки офіцерів забезпечував формування офіцера-лідера, який був би здатний своїми знаннями й уміннями спонукати

й направляти підлеглих на виконання поставлених перед ними завдань. У процесі навчання слухачів ВВНЗ особлива увага приділяється вивченню ораторського мистецтва, набуття навичок чітко, впевнено й коротко виражати свої думки.

В системі військової освіти традиційні уявлення про переваги готових знання та незмінність системи оцінювання втрачають свою актуальність. У сучасних умовах для ефективного використання інформації майбутнім офіцерам необхідні навички критичного мислення. Незважаючи на деякі суперечності в підходах, науковці США визначають три основні компоненти в компетентнісній освіті: це знання, вміння і цінності.

Підготовка офіцерських кадрів у ВВНЗ Німеччини до професійної діяльності спрямована на набуття досвіду, який би сприяв формуванню у слухачів умінь аналізувати сам процес навчання і усвідомлювати власну поведінку згідно концепції “внутрішнього керівництва”.

У ВВНЗ Німеччини існує певна практика організації професійної підготовки:

- ключові проблеми професійної діяльності офіцерів у військах і підготовки до неї у ВВНЗ закріплені в спеціальній концепції “внутрішнього керівництва”;
- навчання і виховання військовослужбовців, а також підготовка офіцерського корпусу до виконання цих функцій визначені як пріоритетні цілі;
- серйозна увага надається вивченню поведінкових і суспільних дисциплін, зокрема професійному навчанню і психології, причому вони тісно пов’язані з військовою практикою.

Крім того, теорія і практика виховної роботи офіцерів і військово-професійна підготовка у ВВНЗ має тенденцію постійного наукового осмислення у зв'язку з новими реаліями [6].

У подальшому у низці ВВНЗ Бундесверу як експеримент були введені новітні досягнення щодо вивчення поведінкових і суспільних навчальних

дисциплін. Так, на першому році навчання створювалися такі педагогічні ситуації, коли слухачі повинні були виступати по-черзі в ролі тих, хто навчає та в ролі тих, кого навчають для того, щоб у процесі служби вироблялось уміння аналізувати свій статус як начальника і керівника з позиції командира, а також контролювати свою поведінку.

У сучасних умовах у ВВНЗ Бундесверу організатори навчально-виховного процесу однакові в тому, що об'єктом професійної підготовки офіцера повинно бути його майбутнє поле діяльності, а поведінкові і суспільні дисципліни, зокрема професійне навчання і психологія, повинні здійснювати при цьому вирішальну професійну мотивацію на користь служби в збройних силах. Тому вивченню означених предметів приділяється досить суттєва увага. Вони відносяться до блоку фундаментальних навчальних дисциплін, вивчення яких дозволяє оволодіти необхідними знаннями і вміннями діяти, що підвищують рівень професійної компетентності. Після попередньої фази навчання слухачів (знайомства з основами цих дисциплін) відбувається їх спеціалізація у процесі опанування таких курсів, як соціальна підготовка і професійне навчання. Таким чином, програми підготовки кадрових офіцерів у ВВНЗ спрямовані на те, щоб їх випускники могли виконувати посадові обов'язки в якості командира, вихователя і наставника.

У Російській Федерації в ході реформування військової освіти перед збройними силами постали нові завдання, пов'язані з їх майбутнім переведенням на контрактну систему комплектування та необхідністю забезпечення підготовки відповідного кадрового потенціалу. Підвищення рівня професійної підготовки у ЗС Російської Федерації носить випереджальний характер стосовно проведеної у країні військової реформи. Вважається, що структура, чисельність і завдання збройних сил, що змінюються, повинні бути вчасно забезпечені відповідним кадровим потенціалом, науковими дослідженнями й відповідними експериментами, на підставі яких має бути сформована інноваційна система військової освіти [3].

Метою реформування чинної системи військової освіти в Російській Федерації є приведення її кількісних і якісних параметрів відповідно до структури, чисельності й завдань ЗС Російської Федерації, інших військ, військових формувань та органів, підвищення якості військової освіти, приведення рівня професійної підготовленості офіцерів відповідно до вимог військово-професійної діяльності, яка визначається стандартами компетентностей.

Слід зазначити, що вищим рівнем підготовки офіцерів є акме-педагогічна підготовка, яка спрямована на досягнення психолого-педагогічної компетентності, що відповідає стандарту. Вона характеризує готовність і здатність вирішувати завдання військової служби, спираючись на принципи педагогіки і психології, а також безпосередньо брати участь в навчально-виховному процесі і надавати педагогічну спрямованість всім сторонам військової праці. Акме-педагогічна підготовленість, поряд з такими характеристиками, як знання проблеми, що вирішується і сформованість позицій, відрізняється здатністю військового керівника творчо підходити до моделювання, алгоритмізації, а також уміло використовувати психолого-педагогічні технології в практичній діяльності [1].

Отже, відповідна акме-педагогічна підготовленість офіцера включає такі сформовані і успішно реалізовані особливості, як цілісно-концептуальний підхід до військової служби, аксіологічний підхід до керівництва підлеглими (визнання їх цінності), оптимальну технологічність при виконанні посадових функцій, службову етичність, володіння прийомами психофізіологічної саморегуляції, самоорганізації, самокорекції її саморозвитку.

У ЗС Великобританії за оцінками фахівців сучасна система підготовки професійної британської армії достатньо ефективна. Ефективність її досягається за рахунок комплексного рішення декількох завдань:

- проведення ретельного і професійного поетапного відбору військовослужбовців, зокрема майбутніх офіцерів, для служби в армії з

урахуванням їх загальноосвітньої підготовленості, рівня початкової військової підготовки, морально-психологічних якостей і інших характеристик, система відсіву у процесі навчання непридатних до військової служби;

- єдина схема організації навчання – початкова військова підготовка, підготовка за фахом, періодичне вдосконалення підготовки та перепідготовка (у військах, військових школах, коледжах тощо);

- навчання британських офіцерів у військових коледжах країн НАТО;

- навчання у військових навчальних закладах Великобританії військовослужбовців країн НАТО;

- продумана і добре спланована педагогічна підготовка військових кадрів, здійснювана у ВВНЗ. У програму загальної підготовки офіцерського складу включене вивчення курсу військового адміністрування, що передбачає засвоєння системи військової дисципліни і конкретних обов'язків офіцерів відносно підлеглих. У цей же блок включений курс лідерства як основи управління і керівництва особовим складом, який підкріплюється практикою керівництва і суспільними дисциплінами [4].

Фахівці з дослідження системи професійної підготовки особового складу Збройних Сил Великобританії відзначають, що така побудова програм підготовки офіцерського складу забезпечує, по-перше, практичну спрямованість, по-друге, достатньо високий рівень військово-професійної підготовленості в сучасних сферах знань. Воно відображає і професійну спрямованість підготовки командних кадрів як суб'єктів дії на особовий склад, їх навчання і виховання.

Отже, зміст психолого-педагогічної компетентності в арміях провідних країн орієнтований на оптимальне співвідношення гуманітарної, професійно-орієнтованої та спеціальної складових у підготовці військових фахівців. За оцінками фахівців результат досягається за рахунок комплексного рішення декількох завдань:

1) проведення ретельного й професійного поетапного добору військовослужбовців, у тому числі офіцерів, для служби в армії з урахуванням їхньої загальноосвітньої підготовленості, рівня початкової військової підготовки, морально-психологічних якостей та інших характеристик;

2) планування психолого-педагогічної підготовки військових кадрів, яка здійснюється безпосередньо у ВВНЗ;

3) перепідготовка військовослужбовців на основі курсу морального лідерства офіцерів;

4) вплив всієї системи навчання і виховання у сполученні з результативними заходами матеріального стимулювання психолого-педагогічної діяльності й підготовки до неї.

Проведений аналіз підготовки військових фахівців у військових навчальних закладах низки країн дозволяє зробити висновок про те, що незважаючи на потужний розвиток інформаційних технологій, тотальну комп'ютеризацію, головним елементом усієї системи залишається людина. Відповідно, найбільш важливою складовою підготовки військових фахівців є формування психолого-педагогічної компетентності, а ефективна реалізація функціонального призначення збройних сил неможлива без урахування психолого-педагогічних аспектів управління.

Результати вивчення та узагальнення досвіду формування психолого-педагогічної компетентності майбутніх офіцерів у ВВНЗ зарубіжних армій дозволяють визначити його позитиви та виділити деякі найзагальніші тенденції, які можуть слугувати орієнтирами удосконалення військової освіти в Україні. До них, зокрема, відносяться:

- закріплення в базових документах (статутах, інструкціях, концепціях, програмах і інших) нормативних вимог до цілей і задач педагогічної діяльності офіцерських кадрів у військах, а також необхідності і значущості підготовки офіцерів до успішного навчання, виховання і керівництва військовослужбовцями;

- зосередження основної уваги науково-практичних працівників ВВНЗ у методичному аспекті на індивідуалізації навчання, педагогічній роботі з невеликими групами офіцерів, на широкому використанні індивідуальних завдань, самостійного пошуку інформації, вирішенні проблемних ситуацій;
- організація військово-педагогічної підготовки офіцерів передбачає як навчально-планові аудиторні форми і види занять, так і стажування на командних посадах, самостійну діяльність з формування і розвитку педагогічних умінь і навичок уже під час навчання у вищій військовій школі;
- прагнення командування і професорсько-викладацького складу створити у ВВНЗ атмосферу, що найбільшою мірою сприяє розвитку активності, самостійності і відповідальності слухачів за свою підготовку до навчання і виховання підлеглих, а також за формування у офіцерів творчого мислення;
- зміст психолого-педагогічної підготовки офіцерських кадрів у ВВНЗ включає, насамперед, оволодіння вміннями й навичками навчання й виховання особового складу шляхом вивчення психолого-педагогічної теорії, розуміння внутрішніх психологічних закономірностей педагогічних явищ і процесів, рішення реальних проблем керівництва військовослужбовцями;
- застосування у процесі військово-педагогічної підготовки сучасних інформаційних і педагогічних технологій, технічних засобів навчання і виховання, оцінки результатів і контролю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корчемный П.А. Военная психология и педагогика: Учеб. пособие / П.А. Корчемный, Л.Г. Лаптева, В.Г. Михайловский. – М.: Совершенство, 1998 – 384 с.
2. Нецадим М.І. Військова освіта України: історія, теорія, методологія, практика: Монографія / М.І. Нецадим. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2003. – 852 с.
3. Програма “Реформирование системы военного образования в Российской Федерации на период до 2010 года.”– М., 2006. – 42 с. // http://www.programs-gov.ru/9_1.php

4. Фіногенов Ю.С. Методика організації бойової підготовки командос королівської піхоти Великобританії / Ю.С. Фіногенов, Л.Я. Івашенко // Імідж сучасного педагога. – 2003. – № 1. – С. 25-29.
5. Eanes G. Does the Gode of Conduct still apply? / G.Eanes // Army. – 1985. – № 6. – P. 39-48.
6. Gerhard Maier Das Assessment-Center 2003 an der TherMilAk // TRUPPENDIENST. – 2004. – № 4. – P. 365-368.
7. Knowiton W. Military gualification Standarts / W.Knowiton // Military review. – 1991. – May. – P. 5-17.

УДК 387.147+78(07)

Топорівська Я. В.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна

МОДЕЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Обґрунтовано модель технології підготовки майбутнього вчителя музики до використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності. Досліджено проблему вдосконалення підготовки майбутнього вчителя музики до використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності.

Ключові слова: технологія підготовки, використання комп'ютерних технологій, майбутній учитель музики.

Топоривская Я.В. Модель технологии подготовки будущего учителя музыки к применению. Компьютерных технологий в профессиональной деятельности. Обоснована модель технологии подготовки будущего учителя музыки к использованию компьютерных технологий в профессиональной деятельности. Исследована проблема совершенствования подготовки будущего учителя музыки к использованию компьютерных технологий в профессиональной деятельности.

Ключевые слова: технология подготовки, использование компьютерных технологий, будущий учитель музыки.

Toporivska Ya. V. The model of technology of training future music teachers for the use of computer technologies in professional activities. The paper substantiates the model of technology of training future music teachers for the use of computer technologies in professional activities. The author studies the problem of improving the preparation of future music teachers to use computer technology in their professional activities.

Key words: technology of preparation, use of computer technologies, future music teacher.